

FÆLLES PRINCIPPER FOR KLASSIFICERET VEJNET

I et demonstrationsprojekt på Fyn i 2007 blev processen med fælles vejklassificering afprøvet og beskrevet. I forlængelse heraf er projektet udvidet til også at omfatte beskrivelser af fælles principper – herunder serviceniveaubeskrivelser - for det klassificerede vejnet.

Anette Jensen, SAMKOM sekretariatet, Vejdirektoratet, ane@vd.dk

Vejklassificering - hvorfor?

En af de udfordringer som vejforvaltningerne står over for, er at sikre en tilstrækkelig koordinering og ensartethed i udformningen og administrationen af vejnettet.

For at sikre denne sammenhæng og ensartethed i planlægningen og driften af vejnettet er det vigtigt, at vejene planlægges og indrettes efter et fælles sæt af regler uanset vejbestyrelse og landsdel. Planlægningen af vejnettet kan med fordel ske i et tæt samarbejde mellem vejbestyrelserne. I denne sammenhæng er den fælles vejklassificering et centralt værktøj.

Den fælles vejklassificering kan medvirke til at skabe et vejnet, hvor det til enhver tid er tydeligt for trafikanterne, hvilken type vej de færdes på og dermed også hvilken adfærd, der forventes af dem og deres medtrafikanter.

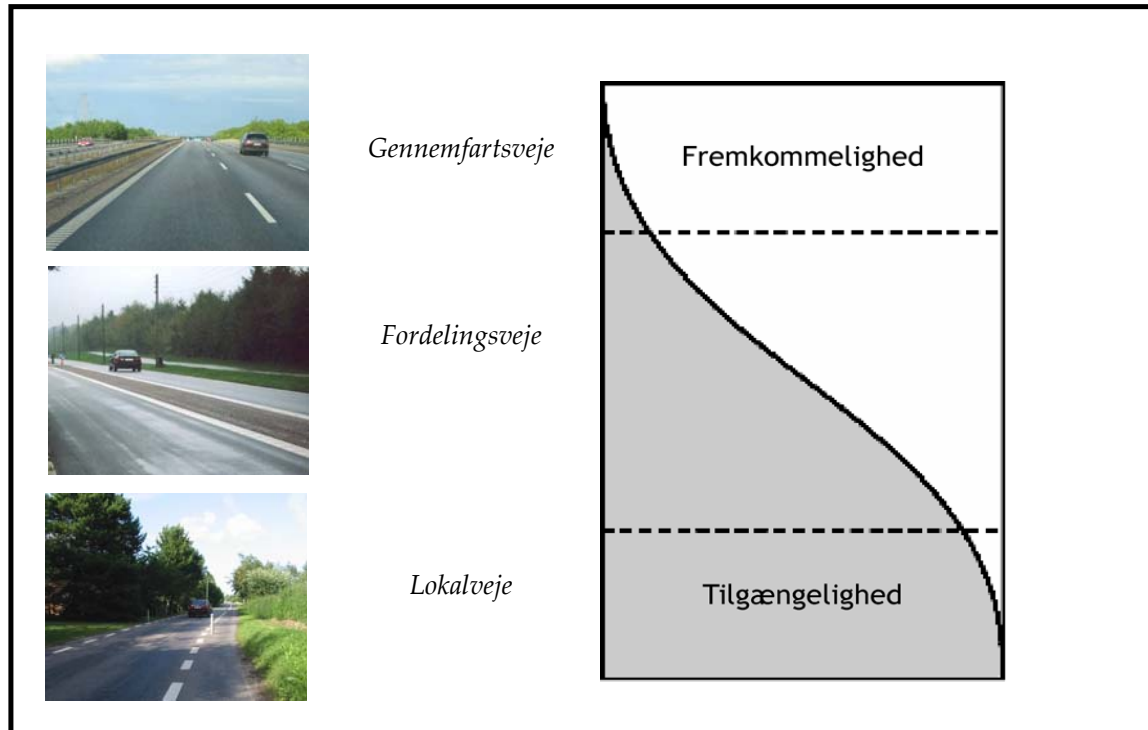
Det skal visuelt være tydeligt for trafikanterne hvilken hastighed det er forsvarligt at køre med.

Herudover kan den fælles vejklassificering medvirke til at sikre en ensartet administration af vejnettet, så trafikanterne ikke oplever et skift i serviceniveauet, når de f.eks. krydser en kommunegrænse.

Vejklassificering - hvordan?

Vejreglerne anbefaler en funktionel klassificering af vejnettet, dvs. en klassificering, der afspejler vejens trafikale funktion og betydning. Anbefalingen er primært rettet mod planlægning, men kan også benyttes som udgangspunkt for en klassificering til driftsformål.

Den funktionelle klassificering medvirker til at sikre en udformning og indretning af vejen, der understøtter og over for trafikanten signalerer de forskellige vejtypers trafikale funktion. Herved sikres høj fremkommelighed på de overordnede gennemfartsveje og stor tilgængelighed på det mere fintmaskede net af lokalveje.

Den funktionelle vejklassificering afspejler vejens trafikale funktion og betydning.

Principperne i den funktionelle vejklassificering er beskrevet i den vejregelforberedende rapport *Planlægning af veje og stier i åbent land* og i vejreglen *Hæfte 0, Vejplanlægning i byområder* i serien *Geometrisk udformning af veje og stier i byområder*.

SAMKOM demonstrationsprojekt på Fyn

Med udgangspunkt i principperne fra den funktionelle vejklassificering har SAMKOM i samarbejde med repræsentanter fra de fynske kommuner, Vejcenter Syddanmark og vejregelorganisationen udført et demonstrationsprojekt på Fyn. Formålet med projektet var at beskrive en generel proces for, hvordan vejklassificeringen kan foretages både inden for og på tværs af de nye kommunegrænser.

Resultatet af demonstrationsprojektet kan ses på SAMKOMs hjemmeside.

Fælles principper - hvorfor?

For at sikre, at vejene lever op til den planlagte funktion, skal den løbende planlægnings-, myndigheds- og driftsmæssige administration af vejene så vidt muligt også afspejle vejenes klassificering.

I erkendelse heraf har de fynske kommuner ønsket at udvide demonstrationsprojektet på Fyn til også at omfatte beskrivelser af fælles principper for det klassificerede vejnet.

Målet er at få beskrevet en fælles målsætning for trafikvejnettet, så det klart fremgår, hvad der bør arbejdes hen imod i det daglige - dvs. en konkretisering af vejklassificeringen.

De fælles principper kan dels være med til at sikre sammenhæng og ensartethed på strækninger, der går på tværs af kommunegrænserne og dels gøre det lettere for kommunerne at formidle grundlaget for administrationen overfor både borgere og politikere.

Beskrivelserne, som foreligger nu, er dels tænkt som udgangspunkt for en dialog om principper og serviceniveau i den enkelte kommune og dels for en dialog vejbestyrelserne imellem, med henblik på at træffe aftaler på forskellige vejforvaltningsmæssige områder.

Fælles principper – for hvad?

Der er i første omgang valgt at fokusere på de vejforvaltningsmæssige områder, der har den største betydning i forhold til at sikre fremkommelighed, tilgængelighed, trafikikkerhed og miljø.

Planlægning	Myndighed	Drift
<ul style="list-style-type: none">• Prioritering af kommende udbygningprojekter• Retningslinjer vedr. trafiksaneringer• Håndtering af lette trafikanter• Håndtering af langsomme køretøjer	<ul style="list-style-type: none">• Adgangsforhold• Byggelinjer• Råden over vejareal	<ul style="list-style-type: none">• Vintertjeneste• Belægningsdrift• Vejafvanding• Vejafmærkning• Renhold• Dataregistrering• Bygværker og Tungvognsnettet

Beskrivelserne omfatter fælles principper i forbindelse med planlægnings-, myndigheds- og driftsopgaver.

I forbindelse med planlægningen og driften af vejene står det kommunerne forholdsvis frit at fastlægge et serviceniveau, der afspejler vejens klassificering. Mere varsom skal man være i forbindelse med myndighedsopgaver, der ikke direkte er afhængige af vejklassificeringen, men til gengæld er lovgivet i Vejloven. Det er dog skønnet, at der - selvom der i hvert enkelt tilfælde skal ske en konkret vurdering af omstændighederne - også inden for myndighedsområdet kan drøftes overordnede principper for, hvad der bør arbejdes hen imod i det daglige.

Fælles principper - hvordan?

Beskrivelserne har udgangspunkt i den gældende lovgivning samt i de principper, der er beskrevet i den vejregelforberedende rapport *Planlægning af veje og stier i åbent land* og i vejregelen *Hæfte 0, Vejplanlægning i byområder* i serien *Geometrisk udformning af veje og stier i byområder*.

De enkelte beskrivelser er delt op i

- et indledende afsnit med en beskrivelse af baggrund og lovgrundlag inden for det beskrevne emneområde
- et afsnit med en præsentation af de parametre (virkemidler og råderum), som vejforvaltningen har til rådighed ved fastlæggelsen af serviceniveauet inden for emneområdet
- nogle afsnit med konkrete forslag til fælles principper

De fælles principper kan virke meget ambitiøse i forhold til det eksisterende vejnet, men det handler i høj grad også om at fastsætte en standard på længere sigt. Vejnettet kan ikke ændres fra den ene dag til den anden, men med en langsigtet planlægning vil det kunne ske gradvist.

Beskrivelserne er samlet i SAMKOM rapporten *Fælles principper for det klassificerede vejnet*, som forventes offentliggjort umiddelbart efter Vejforum 2010.